

DZIENNIK POLSKI

ORGAN DEMOKRATYCZNY I NARODOWY, POŚWIĘCONY SPRAWIE WOLNEJ ZJEDNOCZONEJ RZPLTEJ. — WYCHODZI CODZIENNIE O GODZ. 6-tej RANO
CENA NRU W CAŁEJ POLSCE 40 hal. PRENUMERATA 10 K., A Z PRZESYŁKĄ LUB ODNOSZENIEM 12. K. MIESIĘCZNIE.
REDAKCJA: UL. KARMELICKA L. 16. TELEFON NR. 3364. — ADMINISTRACJA: UL. SZPITALNA 36. TEL. 1385.

Warunki pokoju dla Austrii będą ogłoszone 15 bm.

AUSTRIA MUSI POZOSTAĆ SAMODZIELNĄ I ODEGRA WAŻNĄ ROLE W HANDLU ŚWIATOWYM.

Wiedeń. (PAT). B. kor. z Paryża donosi: Według informacji Sekretaryatu konferencji, warunki pokojowe dla byłej Monarchii Austro-węgierskiej w dniu 15-go bm. podane będą do wiadomości prasy. Stacya iskowa w Lyonie zacznie tegoż dnia o g. 7 wieczorem przedyktowywać traktat pokojowy odnoszący się do Austro-Węgier.

Co do formy rokowań powiadają, że delegaci będą musieli pisemnie uczynić swoje propozycje, ale odbędą się także i ustne rokowania. Wręczenia traktatu dokona Clemenceau.

Wiedeń. (PAT). „Der Neue Tag“ donosi za „Berliner Tagblatt“ z Wersalu: „Temps“ zamieszcza z racyi przyjazdu delegatów niemieckiej Austrii artykuł wstępny, w którym stwierdza, że delegaci ci zostaną całkiem inaczej przyjęci, jak delegaci niemieccy. Niemiecka Austria chociaż w mniejszych granicach, musi być utrzymana jako państwo samodzielne, by zapobiedz sprusaczeniu jej. Odegra ona ważną rolę pośredniczką w handlu światowym. Sojusznicy muszą dbać o to, by Austria otrzymała środki żywności i kredyt. Utrzymanie nowej Austrii leży w interesie wszystkich sojuszników.

Wiedeń. (PAT). Paryż, Havas donosi, Rada Szesnastu zebrała się o czwartej popołudniu. W posiedzeniu brał udział przewodniczący głównej Komisji dla spraw terytoryalnych Tardieu. Rada uregulowała ostatecznie program granic Austrii i Węgier. W nocy pozostały postanowienia ustalone w ostatnim tygodniu przez Radę pięciu ministrów spraw zagranicznych.

Przedarulaniamy chce należeć do Szwajcaryi.

Wiedeń. (PAT). B. kor. donosi z Bregencyi: Tymczasowe rezultaty głosowania w sprawie rokowań co do przyłączenia Przedarulanii do Szwajcaryi są następujące: za 47131, przeciw 11386.

Przygotowania do wielkiej ofensywy na Petersburg rozpoczęte.

GEN. JUDENICZ STOI NA CZELE. — BOLSZEWICY NISZCZĄ TORY KOLEJOWE.

Kolonia. (PAT). B. kor. „Koeln. Ztg.“ donosi z Helsingsforsu, że przygotowuje się wielka wyprawa wojskowa na Petersburg z podstawą w Helsingsfors. Wszyscy obco krajowcy zostali wydalen. Zaprowadzono zaostrozony przymus paszportowy. Według pogłosek w najbliższych dniach przybędzie wielki transport wojska 50.000 kanadyjczyków, na 20 okrętach angielskich znajdujące się na wodach Finlandyi.

Wiedeń. (PAT). Biuro kor. donosi, z Berna: „Temps“ donosi, że linia kolejowa między Petersburgiem a Finlandyą zniszczona została przez wojska czerwone, aż do stacyi kolejowej Lebeszewa, leżącej w odległości 5 klm od Petersburga. Stoi to w związku z ofensywą na Petersburg, na co się zanosi. Ofensywę przygotowuje generał Judenicz, którego armia operować będzie wspólnie z wojskami estońskimi.

Zjazd Związku Ludowo-Narodowego w Warszawie 3500 delegatów z całej Polski.

Warszawa, 12 maja.

W niedzielę zjechało do stolicy 3500 delegatów z całej Polski: nie było ziemi, którzyby przedstawiciele nie zjawili się na Zjeździe Związku Ludowo-Narodowego. — A szczególnie drogimi byli przedstawiciele kresów wschodnich, jak Wilna i Białegostoku i zachodnich jak Cieszyna i Orawy, a nawet Kaszub nadmorskich.

Był to w całej pełni zjazd wszechpolski i pod względem terytoryalnym i co do uwarstwienia społecznego. Znalazły się wszystkie stany jedną myślą: pracy dla dobra całości spojone.

Związek Ludowo-Narodowy, który dziś stanowi trzecią część Sejmu, stał się formacją, która odegra rolę historyczną w nowym okresie życia Polski. Słuchając obrad i patrząc na kilkudziesięczne tłumy delegatów różnych do niedawna partyi, stanowiących po wojnie jedno stronnictwo, można sobie było uświadomić, że nadszedł dla nas czas dojrzałości stronnictwa bowiem grupują się na zasadniczych podstawach życia publicznego: zamiast nieskończonej liczby dawnych partyi powstają dwa ugrupowania główne — jedno z nich narodowe, drugie zaś zajęte myślą o prawach jednostki i marzeniami o ludzkości ze wszystkimi odmianami, do których prowadzi myśl nieokiełzanie liberalna lub zgola bezmyślność.

Po nabożeństwie odprawionem w ogrodzie Botanicznym przez ks. posła Stychla z Wielkopolski rozpoczęły się obrady w Dolinie Szwajcarskiej pod gołem niebem.

Na marszałka zjazdu, na wniosek posła Korfantego jednomyślnie zaproszono posła Władysława Seydę, b. prezesa Koła Polskiego w Berlinie.

Do prezydium zjazdu zaproszono posłów: ks. arcybiskupa Józefa Teodorowicza, wicemarszałka A. Maja, St. Głabińskiego i J. Zamorskiego; ks. Antoniego Ludniczaka z Wielkopolski, pp.: Domagałskiego z Cieszyna, Zwierzyńskiego z Wilna, Lipkowskiego J. z Rusi, Panusia z Kurpiów, Cieńskiego T. ze Lwowa, red. Niemojewskiego Andrzeja z Warszawy, Jakubowskiego z Opoczyńskiego, prof. Surzyskiego St. z Krakowa i w. in. Poza tem zaproszono do prezydium dwóch przedstawicieli przybyłej na zjazd delegacji robotników z Wilna pp. Jaksztasa i Neumana, oraz przedstawicieli stronnictw: posła ks. Kaczyńskiego ze stronnictwa Chrześcian. Demokracji, posła Wł. Jabłonowskiego — ze stronnictwa Narodowej Demokracji, p. Jabłonowskiego (Polsk. partyi postępowej), p. Heyzego B. (stron. Niezawisłości Gospodarczej), p. Geysztora (Zjednoczenia Narodowego), posła J. Wróblewskiego (Odrodzenia Narodowego) wreszcie na sekretarzy pp. Petryckiego i M. Trajdosa.

DEPESE POWITALNE.

Na wniosek posła ks. Lutosławskiego postanowiono wysłać depezę powitalną do Prymasa Polski, arcybiskupa gnieźnieńsko-poznańskiego oraz na wniosek posła Głabińskiego

skiego do prezydenta Komitetu Narodowego w Paryżu p. Dmowskiego.

PODSTAWY ŻYCIA I WYCHOWANIA NARODOWEGO.

Pierwszy referat: „O podstawach bożych życia i wychowania narodowego“ wygłosił poseł ks. Arcybiskup Teodorowicz. Zaznaczywszy na wstępie, że dzisiaj stajemy do odbudowy Polski, mowca wyliczył te wszystkie przeciwności i tych wszystkich nieprzyjaciół, którzy stają na przeszkodzie ku odrodzeniu naszemu, starają się je zniweczyć lub wypaczyć. Wywody czcigodnego Arcypasterza pełne gorącego patryotyzmu przerywano burzliwymi oklaskami i jednomyślnie uchwalono poniższą rezolucyę, przedłożoną przez referenta:

Zjazd stwierdza, że Polska dzisiaj, tak, jak i zawsze jest przybytkiem wolności sumienia. Dając wszelką swobodę każdemu w dziedzinie wiary i religii, Zjazd uznaje, że Kościołowi katolickiemu należy się w Państwie Polskiem stanowisko, odpowiadające jego Boskiemu założeniu i całkowita nieskrępowana wolność.

Zjazd uznaje, że fundamentem wychowania zwłaszcza musi być wiara i religia i że szkoła musi w kierunku swoim odpowiadać wierze i religii rodziców dzieci, które wychowuje. Pragnąc tedy religijnego wychowania dla naszych dzieci:

I. Uznajemy za szkodliwe wszelkie programy, które pod pokrywką wolności sumienia chcą zepchnąć religię do rzędu przedmiotów nadobowiązkowych.

II. Potępiamy dążności do usunięcia praktyk religijnych z dzisiejszej szkoły. Szkoła ma za zadanie nie tylko oświecać, ale i kształcić charakter, więc praktyki religijne, urabiając sumienie i duszę, muszą dopełniać samą naukę religii i z nią ściśle wiązać.

III. Potępiamy stanowczo system, który wiedzę i nauczania używa jako środka dla partyjnych celów i w serca dzieci wszczepia przewrotne zasady i niewiarę.

Powinnością jest Państwa zarówno dbać o to, by nie odstręczać azerokich mas od nauki, przez takie jej zatrucie, jak i o to, by poręczyć rodzinie nieskazitelność wszczepianych przez nią zasad religijnych w całym systemie publicznego nauczania.

Polska polityka zewnętrzna.

Referat wygłosił pos. Stanisław Głabiński:

W czasie wojny światowej nieodzownym obowiązkiem było żądanie niezłomne wolnej, niepodległej i zjednoczonej Polski. Cały naród odezwał, iż to jest jedyna droga słuszną. Byli wprawdzie niektórzy reprezentanci, ludzie trwożliwego serca, innego zdania, zdawało im się, że musi się iść do porozumienia z Niemcami, nawet kosztem rezygnacji z dążeń i praw narodu. Byli wszelako wszędzie ludzie, którzy politykę niepodległości i zjednoczenia prowadzili nawet w wielkiem narażeniem się. W Królestwie akcyę tę prowadziło Koło Międzypartyjne, garść posłów w parlamencie wiedeńskim borykała się z większością, holdowała temu stanowisku cała Wielkopolska. A także na

F. Kopaczyński i Ska
Kraków, ulica Bracka 2

Fabryka dla sztuki kościelnej
poleca ornaty, kapy, baldachiny, figury, feretrony,
Puszki, kielichy, monstrancye, lichtarze, pajaki.

„INDUSTRJA“

Biuro Techn.-Handlowe

spółka zarejestr. z ogr. poręką 408
Kraków, Rynek 19.

poleca swe zakłady fabryczne: **Odlownię żelaza i metali, Pracownię mechaniczną.**

**Wykonanie pierwszorzędne
Ceny konkurencyjne.**

Specjalność: **wiertaki, pilki do żelaza, imadła równoległe polskie, szlifierki.**
Z powodu wzmożenia się zakresu pracy powiększa się **kapitał zakładowy i poszukuje solidnych spółników.**

OPLĄTKI

Kapsułki „Hygieniczne“ do zamykania na sucho. Oplątki płaskie apteczne, okrągłe i kwadratowe. Oplątki cukiernicze

FR. LENERT

Kraków, Sławkowska 6.
Generalna reprezent. warszawskiej fabryki.

KURSA PRAWNICZE
„Ius” Kraków Rynek gł. 22 „Ius”
EGZAMINA uniwersyteckie i adwokackie. System pisemny i lekcyjowy.

Kupuję i sprzedaję

złoto, srebro, brylanty, perły i wszelką biżuterię nową i antyczną, oraz sztuczne zęby. **Placę najwyższe ceny.**

Józef Cyankiewicz
Sławkowska L. 1.

(sklep zegarmistrzowski-jubilerski. 296)

Pomocnik handlowy motłwie z działu towarów kolonialnych do samodzielnego prowadzenia sklepu fabrycznego detailicznego poszukiwany. Kaucya względnie odpowiednia poręka wymagana. Oferty uprasza się uzupełnić odpisami świadectw, względnie podać referencyje. Parowa fabryka ciast i cukrów w Jarosławiu 402 **Stanisław Gargal.**

Lekcyj śpiewu solowego udziela STANISŁAW BURSA

artyista-śpiewak, kierownik koncesyonow. szkoły śpiewu
ul. Kapucyńska l. 3. III p. Telef. 257.

Przyjmuje codziennie od godz. 5-tej popoł.
Klasę gry fortepianowej prowadzi
P. MARYA CZERWIŃSKA
uczennica Demasiewskiego.

Ważne P.T. Rolnicy!

Z powodu trudności przewozowych oraz braku wagonów 385

najwyższy czas zamawiać obecnie pod zasiewy jesienne z braku innych nawozów, by takowe na czas otrzymać.
Kajnit, Sole potasowe wysokoprocentowe, Gips nawozowy, bardzo skuteczny nawóz — nadający się pod wszystkie uprawy i do każdej gleby. — Dostarcza się tylko całowagonowe posyłki każdego gatunku.

Materialy budowlane!
WAPNO, CEMENT, GIPS murarski i sztukatorski, **DACHÓWKA** asbestowa, **ASBEST, ZENIT.** Wszystko tylko w ładunkach całowagonowych z szybkością dostawą poleca firma
JAN BODUCH

Hurtowna sprzedaż oraz skład nasion i nawozów sztucznych, artykułów budowlanych i narzędzi rolniczych.
ZYWIEC, Rynek 22, obok kośc. farnego.

„Żegluga Polska”

w Krakowie Słow. zarej. z ogr. por.

przystępując do rozszerzenia swych agend na całą przestrzeń Wisły aż po Warszawę i zorganizowania na tej przestrzeni regularnego ruchu towarowego, tudzież rozbudowy swych warsztatów

zwiększa kapitał udziałowy.

Zgłoszenia nowych udziałów przyjmuje Biuro „Żeglugi Polskiej”
w Krakowie, Rynek gł. L. 19 (II p.)

Wpłaty uskutecznić można na rachunek bieżący w filiach Banku Krajowego i Banku Przemysłowego w Krakowie, tudzież w biurze Towarzystwa.

340

POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE T. A.

w Krakowie, ul. Sławkowska 1.
Biuro sprzedaży żelaza hut śląskich i galicyjsk.

- Żelazo walcowane (płaskie, okrągłe, kwadratowe),
- Kształtki i dźwigary,
- Szyny kolejowe, kopalniane, podkłady i zwrotnice,
- Konstrukcje żelazne,
- Żelazo na zimno walcowane,
- Żelazo na podkowy,
- Osie wozowe (zwykle i apretowane),
- Obręcze kół, kute,
- Śruby i nity,
- Druć (walcowany, ciągnięty i o powłoce metalowej),
- Gwoździe,
- Blacha (gruba cienka i ocynkowana),
- Rury lane (wodociągowe, gazowe i odpływowe),
- Odlowy dla kolei państwowych,
- Odlowy handlowe (płyty kuchenne, ramy, ruszta,
- Półfabrykaty,
- Surówka i hematyt.

Wysyłka tylko w ładunkach całowagonowych.

Kupię garnitur mebli używanych lecz w dobrym stanie. Zgłoszenia do Administracji „Ilustrowan. Dziennika Polskiego”, 407

Do sprzedania Rower w dobrym stanie oraz **Fortepian**
Wiadomość: **ŁOBZÓW** Podchorążych 7 parter.

Polskie kresy zachod.-połudn.

Etnograficzna mapa 409
Śląska Trenczyńskiego gór., Spiszu i Orawy

wysła nakładem
Księgarni S. A. Krzyżanowskiego
w Krakowie.
Cena 6 Kor. + 60 hal. dod. droż.

„Przeгляд kobiecy“

dwutygodnik poświęcony sprawom kobiecym 403

pod naczelną redakcją **IRENY ŚLIWICKIEJ** przy współudziale wybitnych piór kobiecych stolicy i prowincyj.

Redakcja i przedstawicielstwa:
W WARSZAWIE (ul. Hoża L. 9), **W KRAKOWIE** (ul. Zwierzyniecka L. 30) i **W LUBLINIE.**

Prenumeratę kwartalną w kwocie **14 Koron** przyjmują wszystkie księgarnie i Administracja główna: „BIURO REKLAMA” Lublin, Kościuszki 8, skrzynka pocztowa Nr. 50.

Najlepsze miejsce ogłoszeń dla firm mających kobiece klientele. Ogłoszenia wprost do administracji lub do któregośkolwiek Biura ogłoszeń.

Urząd ruchu kolei póln. w Krakowie.

Ogłoszenie licytacji!

We czwartek, t. j. dnia 15. maja b. r. o godzinie 9. przed południem odbędzie się w magazynach kolejowych tutejszego urzędu ruchu publiczna licytacja zatrzymanych i nieodebranych, a w myśl §. 81 (4) regulaminu ruchu do sprzedaży przeznaczonych przesyłek.

Spis tych przesyłek przejrzeć można w kancelaryi naczelnika działu handlowego w godzinach urzędowych.

Kraków, dnia 12. maja 1919.
Kolejowy urząd ruchu.

Związek ekonomiczny Kółek rolniczych w Krakowie, ul. Wiślna 3.

Dział Bławatno-Galanteryjny

poleca po cenach znacznie niższych:

- Materialy na ubrania męskie, damskie i dla dzieci.
- Jedwabne materya czarne i kolorowe.
- Kłoty i szersze na podszewki, Watalina.
- Barchany kolorowe i białe, Płótno lniane i konopne grube, Płócienna kolorowe.
- Szale i chustki jedwabne.
- Chustki na głowę — flanelkowe i inne. (162)
- Koszule męskie, Płaszczki męskie i dla dzieci.
- Obuwie męskie, damskie i dla dzieci.
- Ubrania dla robotników i dla chłopców.
- Staniczki damskie — batystowe i perkalowe.
- Fartuszki, Pończochy damskie i dla dzieci.
- Skarpotki męskie, Szelki.
- Sienniki, worki, ścierki, ręczniki, — Torby ręczne targowe.
- Sukna do wycierania posadzek.
- Szpagat cienki i grubo do wiązania.
- Szaurowadła do bucików. — Przędza szewska.
- Kapale, Załrzeski, Koronki i Hafty. — Wstążki.
- Guziki wszelkiego rodzaju do bielizny, ubrań męskich i damskich.
- Sprzączki, Hażyki, Wieszadła.
- Mydełko i artykuły toaletowe. Grzebienie, Szezołki, Perfumy.
- Aparaty do golenia. — Nożyceki, Sozoryki.
- Farby „Palatyn“ do farbowania materyi — w różnych kolorach.
- Sprzedaż hurtowna i detailiczna. Ceny znacznie niższe.